

Секція 2

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТЯГНЕННЯ ПЛАТНІ ЗА КОРИСТУВАННЯ
ПЛАТНИМИ АВТОШЛЯХАМИ**

Чічіло А.С.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Науковий керівник Желтухін О.В.

Актуальність. Роль транспорту в усьому світі досить велика. Платні дороги насамперед призначені для розвантаження приміських доріг, а також прискорення руху потоку транспорту, оскільки максимальна швидкість на них досить часто більша, ніж на приміських дорогах, хоча майже завжди є альтернативні безкоштовні дороги. Досить часто дороги включають проїзд тунелями і переправу через міст. Іноді для об'їзду необхідно подолати у рази більший відрізок шляху [1].

Метою роботи є аналіз методів стягнення платні за користування платними дорогами.

Основні положення. У більшості країн є кілька способів оплати, існують такі як: безконтактна (за допомогою спеціального бортового пристрою прикріпленого до автомобіля, зі зниженням швидкості, без зупинки ТЗ), безготівково (за допомогою банківської картки, або спеціальної безконтактної картки, за умови зупинки ТЗ), готівковим розрахунком (за допомогою готівки, за умови зупинки ТЗ), а також купівлею проїзного на певний період [3] (в Австрії це віньетка, в Румунії це звичайний чек). Під час подорожі європейськими країнами для великої частини водіїв постає проблема здійснення швидкої оплати за проїзд. У зв'язку з тим, що у багатьох країнах національна валюта відрізняється одна від одної, що завдає водієві певного дискомфорту пересування між країнами. Також досить часто водіям необхідна інформація про тип дороги, на якій вони знаходяться (платна або безкоштовна). Для вирішення цієї проблеми необхідно створити єдину систему, яка спрощуватиме процедуру стягнення плати (он-лайн конвертація валюти, згідно з виставленим рахунком) за проїзд з усіма можливими знижками на тариф та контроль безпечної експлуатації певних ділянок доріг.

Висновки. На платних відрізках доріг використовують спеціальні бортові пристрої які встановлені в автомобілі та зчитувачі на в'їздах і виїздах з платних ділянок доріг. Передача даних виконується наступним методом: - при під'їзді до відрізка платної дороги встановлені портали

контролю проїзду, на яких розміщені сканери габариту авто, автоматичне зважування авто, фотофіксація його міжнародного номера, зчитування даних з бортового пристрою автомобіля та в деяких країнах ідентифікація справжності номерного знака з використанням інфрачервоного прожектора для підсвічування державного номерного знака.

У певних країнах існують також екологічні збори, які запроваджуються лише для вантажних автомобілів.

Список літератури

1. Автомобільні дороги в Іспанії. *Autotrevel*. URL: <http://autotraveler.ru/esp/#.WMj1km-LQdU> (дата звернення 19.11.2022);
2. Evans A. W. Ціни за проїзд в пробках: коли це хороша політика? *Journal of Transport Economics and Policy* 1992 №26, 213-243;
3. Вільєтка - де купити і скільки вона коштує. *Autotrevel*. URL: <http://autotraveler.ru/spravka/vignette-in-europe.html#.WMjipG-LQdU> (дата звернення 19.11.2022).

Відомості про авторів

Чічіло Артур Сергійович, магістрант кафедри комп'ютерних систем, мереж і кібербезпеки, м.т. 066-449-53-24, a.chichilo@student.csn.khai.edu
Желтухін Олександр Васильович, старший викладач кафедри комп'ютерних систем, мереж і кібербезпеки, a.zheltukhin@csn.khai.edu